κάπου στὸ χέρι μὲ τὴ στενὴ πιέτα καὶ σουρωνόκαμε μὲ τὰ τέσσερα τρυπητὰ δ ι π λ ό γ α ζ α καὶ μὲ τοὺς φιόγγους τὶς κορδελίτσας.

Αὐτὸ τὸ ἁπλότατο φορεματάκι μοῦ φαίνεται εὐκολοκάμωτο καὶ εὐκολόπλυτο, καὶ γι' αὐτοὺς τοὺς δυὸ λόγους, προτιμότερο ἀπ' τὰ πολλὰ καὶ πλούσια ψιλοκεντημένα ποῦ εἶδα.

Γι' ἀγωράκι μ' ἄρεσε περισσότερο τὸ ναφτικό. Εἶτανε ἕνα βρακκάκι ἄσπρο, μακρὶ ὡς τὸν ἀστράγαλο καὶ φαρδὶ κάτου, σὰν τοῦ ἀληθινοῦ 'Εγγλέζου νάφτη· ἀπὸ πάνου εἶχε ἕνα μικροσκοπικὸ σακκάκι πολὺ κοντό, ἀπὸ φανελίτσα μπλοῦ σκούρα, ἀφοδράριστη, μὲ χρυσὰ κουμπάκια κυὶ μὲ τὴ νάφτικη τραχηλιὰ τοῦ πουκαμισιοῦ βγαλμένη ἀπ' ὄξω. Γιὰ μικροκαμωμένο καὶ ντελικάτο ἀγωράκι εἶναι χαριτωμένη αὐτὴ ἡ φορεσίτσα.

Τὰ καπελλάκια τῶν κοριτσιῶν εἶτανε μεγαλήτερα κι ἀπὸ τὸ μπόϊ τους καὶ προπάντων ὁ τεπὲς πολὺ μεγάλος, ποῦ ξανατέφτει καὶ σκεπάζει τὸ μισὸ γῦρο, ἀπὸ ψάθα ἀχερένια καὶ μὲ πολλὰ ἀγριολούλουδα ἢ μπαξάνες. Πρακτικώτατα εἶναι καὶ τὰ μπατιστένια καπελλάκια, γιατὶ αὐτὰ πλένουνται κ' εἶναι πάντα φρέσκα.

Γιὰ πανωφοράκια δὲ χρειάζεται νὰ μιλήσουμε τώρα τὸ καλοκαίρι, μὰ βλέπω πῶς φοριοῦνται πάντα οἱ σάκκοι ἀπὸ ἀσπρουδερὴ τσοχίτσα, κι ἀρκετὰ φαρδιοί, γιὰ νὰ μὴν τσαλακώνουν τὸ φορεματάκι. Τσουρατάκια κοντὰ γιὰ κορίτσια κι ἀγώρια καὶ γοβάκια ἄσπρα ἢ χρωματιστά, εἶναι τὸ συμπλήρωμα τῆς ὅλης φορεσιᾶς.

Νά! κι ὁ μικρόκοσμός μας, εἶπα, ντυμένος μὲ δυὸ πῆχες ξουχαλάκι! Καὶ γύρισα στὸ σπίτι μου γιὰ νὰ γράψω στὶς νιὲς μαμάδες.

Σᾶς Χαιρετῶ.

ΑΝΝΑ Κ. ΞΕΝΟΥ

Δούλα. Διὸ ἀθρῶποι στὴ πόρτα, ἀφέντη, σὲ ζητοῦν.

Ἀφέντης. Ἤρθανε μαζί;

Δούλα. Ὄχι χωριστά. Ἔτσι ἔτυχε καὶ φτάσανε μαζί.

Ἀφέντης. Τί λογῆς εἶναι ὁ ἕνας;

Δούλα. Πολὺ γλυκόλογος. Παρακαλεῖ νὰ τοῦ κάνεις τὴ χάρη νὰ σοῦ πεῖ διὸ λόγια, ἔτσι μιὰ στιγμούλα.

Ἀφέντης. Χούμ! Τίποτα δανεικὰ ἀφτὸς θὰ θέλει. Κι' ὁ ἄλλος;

Δούλα. Ὁ ἄλλος φαίνεται ἄγριος σὰ γάτος, καὶ θέλει νὰ μπεῖ μὲ τὸ στανιό.

Ἀφέντης. Ἀφτὸς λογαριασμὸ φέρνει δίχως ἄλλο. Πές τους καὶ τῶν διονῶν πῶς λείπω.

Δούλα (ἀκούγεται ἀπὸ τὴν πόρτα). Ἐξῆλθεν.

ΨΥΧΑΡΗ

ΖΩΗ ΚΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗ ΜΟΝΑΞΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΝΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΥ ΡΟΜΠΙΝΣΩΝΑ *)

Κάποτε πάλι ἔτρεχε ἀφτὸς μπροστά, βαστιώντας ἕνα κομμάτι κ' ἔρχουνταν ἐκεῖνα πίσω. Τότες τοὺς τὄδινε. Φοβερὸ πρᾶμα ἡ μοναξιά, καὶ φοβερὸ τὸ τί μπορεῖ νὰ δῇ, νὰ πάθῃ καὶ νὰ κάμῃ ἕνας ἄθρωπος ρημωμένος, μὲ τὰ χρόνια ποῦ περνοῦνε!

Ἔκαμε καὶ πολὺ χερότερα, μὲ τἄφταιγε ἡ ἀνάγκη καὶ τοῦτα, γιατὶ σὰν τἄξιώθηκε στὸ τέλος νὰ φέρῃ τὰ σκυλιά του στῶν κατσικῶνε τὴ μεριά, καὶ τότες πιὰ νὰ γίνῃ τὸ κυνήγι, ὅπως τὸ ἐννοοῦσε, τοῦ βγήκανε στὴ μέση καινούριοι ἀπροσδόκητοι μπελάδες. Τὴν πρώτη κατσίκα ποῦ πιάσανε μαζὶ ὁ Γιάννης καὶ τὰ σκυλιά του, ἀφτά, ποῦ δὲν εἴτανε μαθημένα στὸ κυνήγι, ποῦ εἴτανε μάλιστα μαθημένα τώρα νὰ τρώνε τὸ κρέας, ἔλεγαν πῶς τἀγρίμι θἄτανε δικό τους. Ἔτυχε κιόλας, τὸ πρωτόπιαστο νἆναι μικρὸ τρυφερὸ κατσικάκι, ποῦ δὲν πρόφταξε μὲ τοὺς ἄλλους. Φανταζεσαι τί λύσσα ποῦ τὴν εἶχαν τὰ σκυλιά μας· μὰ πρέπει νὰ φαντασθῇς, καὶ τὴ χαρὰ τοῦ Γιάννη, ὅταν εἶδε πιὰ πῶς δὲν πῆγε ὁ κόπος του τοῦ βρόντου, πῶς δούλεβε στἀλήθεια τὸ κυνήγι καὶ πῶς γι' ἀνταμοιβή του θὰ κέρδιζε τώραῖο τὸ κατσίκι. Ἄφρισε, ἄμα ποῦ βαλθήκανε τὰ σκυλιὰ νὰ τὸ ξεσκίσουνε τοὺς τἄρπαξε ἀπὸ τὰ δόντια, καὶ στὸ θυμό του, γιὰ νὰ καταλάβουνε, ἔχωσε στὸ στόμα του ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ κρέας τὸ σπαρταριστό, κι ἄρχισε νὰ τὸ δαγκάνῃ καὶ νὰ τὸ μασάῃ. Ἀφτὰ ὅμως ποῦ κείνη τὴ στιγμή, θὰ τὸν πήρανε γιὰ σκύλο σὰν τοὺς ἴδιους, πεταχτήκανε, κ' ἐνῶ ἔτρωγε ὁ ἄθρωπος, προσπαθοῦσανε νὰ φάνε καὶ τοῦτα, τραβώντας τὸ κομμάτι ἀπὸ τὴ μεριὰ ποῦ κρεμότανε, καὶ τὰ πόδια τους ἀκκουμπισμένα σηκωτὰ στοῦ Γιάννη τὸ στῆθος.

Ἔννοιωσε τότες πῶς ἄξιζαν ἕνα μάθημα, καὶ καλό μάλιστα. Τὴ μέρα ἐκείνη ὁ Γιάννης εἶχε μαζί του καμιὰ δεκαριὰ σκύλους. Ὁ σκύλος ποῦ κάθησε τόσο ἀναπάντεχα στὸ τραπέζι, στὸ στῆθος του δηλαδή, νὰ μοιραστοῦνε τὸ φαγάκι, εἴτανε κιόλας ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀγαπημένους του. Τὸν τζάκωσε ἀπὸ τὸ λαιμὸ μὲ τὸ κρέας ποῦ ἔτρωγε, τοῦ τὄμπηξε βαριὰ μέσ' στὰ δόντια, τοῦ ἔδωσε μιὰ στὸ κεφάλι, καὶ τὸν κρέμασε ψόφιο σ' ἕνα δέντρο ἀψηλά, μπροστὰ σ' ὅλους τοὺς ἄλλους.

Τὸ θυμήθηκαν οἱ φίλοι. Τὸ θυμήθηκε κατόπι κι ὁ Γιάννης, ἂν καὶ δὲ δίσταξε νὰ θυσιάσῃ ἀκόμη μερικούς, ὥς που νὰ τοὺς βάλῃ στὸ χέρι ἀπὸ τὸν πρῶτο στὸν ὕστερνό, καὶ νὰ κατσλάβουνε τὸ χρέος τους, εἰδεμὴ τοὺς κόστιζε τὴ ζωή. Κι ὅμως ὁ Γιάννης εἴτανε ἀπὸ φυσικό του καλός, εἶχε καλὴ καρδιά. Μὰ τί γίνεσαι καὶ τί δὲ γίνεσαι, σὰ δὲ βρίσκεις ἀπὸ τὸ πρωὶ στὸ βράδυ ἄλλη συντροφιὰ παρὰ ζῶα;

Ὡς τόσο, νὰ ποῦ καὶ τούτηνε τὴ συντροφιὰ δὲν τὴν ἔβρισκε τόσο ἔφκολα ὅσο τὴν ποθοῦσε. Δὲ σκότωνε διόλου ὁ Γιάννης γιὰ νὰ σκοτώνῃ. Σκότωνε ξεναντίας, γιὰ νὰ κάμῃ συντρόφους περισσότερους. Ἄρχισε μὲ τὰ σκυλιὰ πόλεμο· γιατί; γιὰ νὰ προστατεύῃ τὶς κατσίκες· ἔπειτα τὶς σκότωνε κι ἀφτές, γιὰ νὰ τὶς πιάσῃ καλήτερα· στὸ τέλος σκότωνε καὶ τὰ σκυλιά του, γιὰ νἄχῃ συντρόφους του συνάμα καὶ τὰ σκυλιὰ καὶ τὶς κατσίκες.

Ἀφτό, ἄργησε πολὺ πολὺ νὰ τὸ καταφέρῃ. Ὁ σκύλος, ἂς εἶναι κι ἀγριόσκυλος, οἰκειώνεται πιὸ ἔφκολα· ἡ κατσίκα εἶναι κορίτσι· ἄγριο πρᾶμα κι ἀφτή, μὰ ἡ ἀγριάδα της θέλει χάδια· μὲ τὸ ξυλοκόπημα δὲν πιάνεται· σκιάζεται καὶ τραβιέται. Περήφανο καὶ συνάμα νόστιμο πλασματάκι μὲ τὰ μάτια του τἀπορημένα, μὲ τὸ πιγούνι ποῦ γλυκοκουνιέται καὶ μὲ τὸ πήδημα τὸ λαφριό! Πῶς νὰ κάμῃ ὁ Γιάννης, νὰ πάρῃ ὄχι μιά, μὰ κοπάδι ἀλάκαιρο καὶ μάλιστα νὰ τὸ κρατήξῃ στὴ μεριὰ τὴ δική του, μαζὶ μὲ τὰ σκυλιά;

Ἰδοὺ πῶς ταχτοποίησε τὸ κυνήγι. Καλὰ τουλάλιστο ποῦ δὲν εἶχε ἄλλη δουλειά, καὶ ποῦ στὸ ρημονήσι του, ὅτι βασταέι μέρες ἢ μῆνες σὲ μᾶς, μπορεῖ νὰ βαστάξῃ καὶ χρόνια, γιατὶ δὲ σὲ βιαζει μήτε ὁ καιρὸς μήτε τίποτις, κι ὁ Γιάννης πιὰ εἶχε μάθει κι

---

* Κοίταξε φύλλα 96, 97 98, 99, 100, 101, 102, καὶ 103.

ποδάρια, καὶ γιὰ ἀφτὸ τὴν ἔλεγαν κοντοστρούμπουλη. Ἔκανε καλὰ ἀβγὰ κι' ἡ κυρά της τὴν ἀγαποῦσε σὰν παιδί της.

Τὸ πρωῒ εἶδανε τὸν καινούργιο μουσαφίρη, κι' ὁ γάτος ἄρχισε τὰ ρουχαλίσματα κι' ἡ ὄρνιθα τὰ κακαρίσματα.

—Τί τρέχει; λέει ἡ γριὰ κοιτάζοντας γύρω της. Ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπε τόσο καλά, θάρρεψε τὸ παπάκι μεγάλη καὶ παχιὰ πάπια ποὺ ἔχασε τὰ νερά της.

—Καλὲ ἀφτὸ εἶναι βρεθίκι! φώναξε. Τώρα θἄχω κι' ἀβγὰ τῆς πάπιας... ἐξὸν ἂν εἶναι ἀσερνικιά. Θὰ περιμένω νὰ δῶ.

Ἔτσι λοιπὸν τὸ παπάκι τὸ κράτησε τρεῖς βδομάδες· μὰ ἀβγὰ τίποτα.

Ὁ γάτος κι' ἡ ὄρνιθα εἴτανε, νὰ ποῦμε, ὁ ἀφέντης κι' ἡ κυρὰ τοῦ σπιτιοῦ, καὶ πάντα λέγανε «Ἐμεῖς κι' ὁ κόσμος», γιατὶ φαντάζουνταν πῶς οἱ διό τους εἴταν ὁ μισὸς ὁ κόσμος, καὶ μάλιστα ὁ πιὸ καλύτερος Τὸ παπὶ τὸ μησε νὰ πεῖ πῶς ἴσως δὲν εἴταν ἔτσι, μὰ ἡ ὄρνιθα δὲν ἤθελε ν' ἀκούσει.

—Ξέρεις νὰ κάνεις ἀβγά, ρώτησε.

—Ὄχι.

—Τότες λοιπὸν βουβάσου!

– Ξέρεις νὰ καμπουριάζεις; ξέρεις νὰ βγάζεις σπίθες, νὰ ρουχαλίζεις;

—Ὄχι.

—Τότες δὲν εἶναι δουλιά σου νὰ λὲς τὴ γνώμη σου ὅταν κουβεντιάζουν ἄλλοι πιὸ γνωστικοί σου.

Τὸ παπὶ μαζέφτηκε σὲ μιὰ γωνιὰ καταλυπημένο. Τότες ὅμως ἄξαφνα μπῆκε μέσα ὁ δροσερὸς ἀέρας κι' ὁ ἥλιος, καὶ τοὔδωκε τέτιον πόθο νὰ τρέξει στὰ νερὰ νὰ κολυμπήσει, ποὺ δὲ βάσταξε παρὰ τὸ εἶπε τῆς ὄρνιθας.

—Τί 'ναι πάλι ἐτούτη ἡ πετριά; τοῦ ἀπάντησε ἡ ὄρνιθα. Νὰ τί θὰ πεῖ νὰ μὴν ἔχεις δουλιά! Ἂν ἔκανες ἀβγὰ ἢ ρουχάλιζες, δὲ θἄχες τέτιες ὄρεξες.

—Μὰ εἶναι τόσο ὡραῖο τὸ κολύμπι μέσα στὰ νερά, εἶπε τὸ παπί, καὶ νὰν τὰ νιώθεις τὰ νερὰ ἀπάνου ἀπὸ τὸ κεφάλι σου σὰ βουτᾶς ὡς κάτου στὸν πάτο.

—Ὡραία γλύκα, μὰ τὴν ἀλήθια! εἶπε ἡ ὄρνιθα. Πρέπει νὰ παλάβωσες, παιδί μου. Ἄ θές, ρώτα τὸ γάτο, ποὺ ξέρει τόσα πράματα, θέλει νὰ κολυμπήσει στὸ νερὸ ἢ νὰ βουτήξει ὡς στὸν πάτο; Δὲ λέω πιὰ ἐμένα, μὰ ρώτα καὶ τὴ γριὰ ποὺ ξέρει καλύτερα παρὰ κανένας ἄλλος στὸν κόσμο πῶς θὰν τῆς καλοφανεῖ νὰ κολυμπάει καὶ νὰ νιώθει τὸ νερὸ ἀπάνου ἀπὸ τὸ κεφάλι της.

—Δὲ μὲ καταλαβαίνετε, εἶπε τὸ παπί.

—Δὲ σὲ καταλαβαίνουμε! Ἤθελα νὰ ξέρω πιὸς σὲ καταλαβαίνει ἐσένα. Θαρρεῖς τάχα, εἶσαι πιὸ γνωστικὸς κι' ἀπὸ τὸ γάτο κι' ἀπὸ τὴ γριά, δὲ λέω πιὰ τὸν ἑαφτό μου. Μὴ βάζεις τέτιες ἰδέες στὸ κεφάλι σου, παιδί μου! Σοῦ λέω δυσάρεστα λόγια, μὰ ἔτσι εἶναι ἡ ἀλιθινὴ ἡ ἀγάπη. Προσπάθησε, λέω γώ, καὶ κοίταξε νὰ κάνεις ἀβγά, ἢ νὰ μάθεις νὰ ρουχαλίζεις, νὰ βγάζεις σπίθες...

—Θαρρῶ, θὰ δοκιμάσω τὴν τύχη μου καὶ θὰ βγῶ νὰ γυρίσω τὸν κόσμο, εἶπε τὸ παπί.

—Ὥρα σου καλή, ἀπάντησε ἡ ὄρνιθα.

Καὶ τὸ παπὶ βγῆκε ὄξω καὶ κολυμποῦσε στὰ νερὰ κι' ἔκανε βουτιές. Μὰ κάθε ἄλλο ζῶο τὸ περιφρονοῦσε γιὰ τὴν ἀσκημιά του.

Εἶχε φτάσει τὸ ψιμοκαῖρι τώρα. Τὰ φύλλα στὰ δάση κιτρίνισαν, κι' ἔπειτα σκούραναν, κι' ὁ ἄνεμος τ' ἄρπαξε καὶ τὰ χορογυρνοῦσε ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ἄρχισε νὰ κάνει κι' ὅλας δυνατὸ κρύο, καὶ τὰ σύγνεφα τἄβλεπες φορτωμένα χαλάζι καὶ χιόνι. Κι' ὁ μαυροκόρακας καθότανε ἀπάνου στὸ φράχτη, καὶ κρὰ κρὰ ἔσκουζε ὅλη τὴν ὥρα ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ κρύο.

Μιὰ βραδιὰ ἴσα ἴσα τὴ στιγμὴ ποὺ βασίλεβε ὁ ἥλιος, βγῆκε ἀπὸ τὸ ρουμάνι ἕνα ὁλόκληρο κοπάδι μεγάλα ὄμορφα πουλιά. Τὸ παπὶ ὡς τότες δὲν εἶχε ἰδωμένα τίποτα τόσο ὄμορφο Λάμπανε ἀπὸ τὴν ἀσπρίλα, κι' ἡ μακριοί τους οἱ λαιμοὶ εἶχανε μεγάλη χάρη. Βγάλανε μιὰ ἀλόκοτη φωνή, κι' ὕστερα ἄνοιξαν τὶς μεγάλες τους φτεροῦγες κι' ἔφεβγαν ἀπὸ τοὺς κρύους ἐκείνους τόπους σ' ἄλλες χῶρες πιὸ ζεστές, πέρα ἀπὸ τὴ θάλασσα. Σηκώθηκαν τόσο ψηλὰ ποὺ τὸ καημένο τὸ παπὶ ἔνιωσε κάτι σὰν παράξενο μέσα στὴν καρδιά του. Γύρισε γύρω καὶ γύρω σὰ ρόδα ἀπάνου στὸ νερό, τέντωσε τὸ λαιμό του κατὰ τὰ πουλιά, κι' ἔβγαλε μιὰ μεγάλη καὶ παράξενη φωνή ποὺ,